

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevr. drs. M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Behandeld door**E-mail**

██████████@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

██████████

Onderwerp

Codewijzigingsvoorstel compensatie voor productie die is aangesloten onder toepassing van N-1-vrijstellingen voor productie in geval van geplande werkzaamheden

Geachte mevrouw Leijten,

Hierbij ontvangt u een voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders tot wijziging van de methoden of voorwaarden, bedoeld in artikel 3.119 van de Energiewet (de Systeemcode elektriciteit 2026; hierna: Systeemcode). De voorgestelde wijzigingen betreffen een regeling voor financiële compensatie van invoeders (producenten en batterij-exploitanten) die door de systeembeheerder zijn aangesloten onder toepassing van de vrijstellingen voor de enkelvoudige storingsreserve (hierna: N-1-vrijstellingen voor productie) voor het geval voor deze producenten ten gevolge van geplande werkzaamheden aan het transmissiesysteem de transportdienst geheel of gedeeltelijk niet beschikbaar is.

Aanleiding tot het voorstel

De in 2021 door middel van het toenmalige Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet geïntroduceerde N-1-vrijstellingen voor productie voorzien – zoals de naam van dat besluit al zegt – in regels voor uitvalsituaties. Na de inwerkingtreding van genoemd besluit is overleg ontstaan tussen systeembeheerders en vertegenwoordigers van producenten. Dit overleg had tot doel aanvullende regels te ontwikkelen voor situaties waarin productie die onder een N-1-vrijstelling is aangesloten niet hoeft te worden afgeschakeld of afgeregeld wegens een uitvalsituatie (een storing), maar vanwege geplande werkzaamheden aan het betreffende deel van het transmissiesysteem. Voor de toepassing van de N-1-vrijstellingen worden transformatoren van het transmissiesysteem naar een distributiesysteem beschouwd als onderdeel van het transmissiesysteem.

Doel van het voorstel

Dit codewijzigingsvoorstel voorziet in de hiervoor genoemde aanvullende regels voor situaties waarin productie die onder een N-1-vrijstelling is aangesloten moet worden afgeschakeld of afgeregeld als gevolg van geplande werkzaamheden aan het betreffende deel van het transmissiesysteem.

IBAN NL51 ABNA 0613001036

BTW-nummer NL8185.25.101.B01

KvK-nummer 09175117

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 2 van 23

Hieronder vallen ook werkzaamheden aan de transformatoren naar het distributiesysteem waarop de N-1-vrijstellingen voor productie van toepassing zijn, zo nodig in samenhang met het bijbehorende railsysteem aan de secundaire zijde van deze transformatoren.

Inhoud van het voorstel

Bijlage 1 bevat de codeteksten die door het onderhavige voorstel gewijzigd dienen te worden. De in deze bijlage gebruikte kleuren hebben de volgende betekenis:

- zwart weergegeven tekst betreft bestaande, thans geldende codetekst,
- **groen weergegeven tekst** betreft het onderhavige voorstel.

Toe te voegen tekst is onderstreept en te verwijderen tekst is doorgehaald.

Toelichting op het voorstel

In dit voorstel gaat het om de situatie waarin een aangeslotene met een elektriciteitsproductie-eenheid of elektriciteitsopslageenheid niet op het systeem kan invoeden, omdat de systeembeheerder geplande werkzaamheden uitvoert aan delen van het transmissiesysteem. Dit betreft ook werkzaamheden aan transformatoren richting het distributiesysteem die eveneens, vanwege de toepassing van N-1-vrijstellingen voor productie, niet beschikken over een enkelvoudige storingsreserve ten behoeve van productie.

Waar in dit voorstel over productie of over een elektriciteitsproductie-eenheid of elektriciteitsopslageenheid wordt gesproken, wordt te allen tijde bedoeld productie die onder toepassing van een N-1-vrijstellingen voor productie (ten behoeve van het transmissiesysteem en de daarmee verbonden transformatoren) is aangesloten.

Ter verduidelijking van de beoogde situatie waarin een aangeslotene met een elektriciteitsproductie-eenheid of elektriciteitsopslageenheid niet op het systeem kan invoeden omdat de systeembeheerder geplande werkzaamheden uitvoert aan delen van zijn systeem, wordt eerst ingegaan op andere situaties waarin een dergelijke aangeslotene niet kan invoeden op het systeem.

Storings of uitvalsituaties

Dit codebesluit ziet nadrukkelijk niet op situaties waarin een aangeslotene niet op het systeem kan invoeden als gevolg van een storing, in de regelgeving ook aangeduid als een uitvalsituatie. Voor dergelijke situaties bestaat al specifieke regelgeving, te weten:

1. bij storings aan delen van het systeem waarop N-1-vrijstellingen voor productie zijn toegepast de relevante bepalingen uit de artikelen 3.5 tot en met 3.8 van het Energiebesluit (voorheen het Besluit uitvalsituaties hoogspanningsnet), aangevuld met artikel 8.21 van de Systeemcode ten aanzien van de vergoeding;
2. bij reguliere storings die geen verband houden met de toepassing van N-1-vrijstellingen voor productie de storingscompensatievergoedingen op grond van artikel 8.20 van de Systeemcode.

Afschakeling of afregeling op verzoek of in opdracht van de systeembeheerder

Naast het bovengenoemde real-time tijdsdomein, waarin de systeembeheerder en de aangeslotene geconfronteerd kunnen worden met de gevolgen van een uitvalsituatie (storing), onderscheiden we vier tijdsdomeinen waarin de mogelijkheid bestaat dat de systeembeheerder verzoekt of opdraagt om in te voeden vermogen af te schakelen of af te regelen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een aangeslotene flexibiliteit aan de systeembeheerder levert, in de vorm van een congestiebeheersdienst of een balanceringsdienst. De vier tijdsdomeinen zijn de volgende:

1. Bijna real-time

Dit betreft de laatste drie kwartieren (onbalansverrekeningsperiodes) voorafgaand aan uitvoering. In de praktijk wordt een afschakel- of afregelopdracht aan een invoeder in dit tijdsdomein vaak aange-

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 3 van 23

duid als noodcurtailment. Afhankelijk van de aanleiding is ofwel de vergoeding op grond van het systeembeschermings- en herstelplan van TenneT van toepassing, ofwel een vergoeding overeenkomstig artikel 13, zevende lid, van de Elektriciteitsverordening (EU) 2019/943.

2. Intraday

Dit tijdsdomein wordt doorgaans aangeduid als redispatch. De invoeder ontvangt in dat geval een vergoeding die wordt vastgesteld op basis van de biedladder.

3. Day-ahead

In dit tijdsdomein vindt afschakeling of afregeling plaats op basis van een capaciteitsbeperkings- of capaciteitssturingscontract. De vergoeding wordt daarbij tussen de systeembeheerder en de aangeslotene overeengekomen bij het sluiten van het contract.

4. Langer dan één dag voorafgaand aan uitvoering

Er is nog een vierde tijdsdomein, namelijk langer dan één dag voorafgaand aan uitvoering. Dit betreft onder andere afschakeling of afregeling in het kader van geplande werkzaamheden. Voor deze situaties bestaan momenteel geen specifieke vergoedingsregelingen. Onder de Elektriciteitswet 1998 was expliciet in de Regeling tariefstructuren en voorwaarden elektriciteit vastgelegd dat voor dergelijke situaties geen vergoeding van toepassing is. De op die Regeling gebaseerde codeteksten zijn in de codewijziging ter gelegenheid van de Energiewet beleidsneutraal en dus inhoudelijk ongewijzigd overgezet van de voormalige Netcode elektriciteit naar de nieuwe Systeemcode elektriciteit 2026. Wel rust op de systeembeheerder de verplichting om de geplande onderbreking van de transportdienst tijdig aan te kondigen. Daarbij geldt dat, naarmate het spanningsniveau hoger is, de aankondigingstermijn langer is en de aangeslotene meer betrokken wordt bij de planning:

- Voor kleine aansluitingen (tot en met 3x80A) geldt een minimale aankondigingstermijn van drie werkdagen.
- Voor grote aansluitingen op distributiesystemen geldt een minimale aankondigingstermijn van tien werkdagen, waarbij de systeembeheerder bij de planning in redelijkheid rekening dient te houden met de belangen van de aangeslotenen.
- Voor aansluitingen op het transmissiesysteem geldt de verplichting om jaarlijks vooraf een niet-beschikbaarheidsplanning overeen te komen.

Afschakeling of afregeling bij toepassing van de N-1-vrijstellingen voor productie

De situatie die in dit codewijzigingsvoorstel centraal staat, valt onder de hiervoor beschreven vierde categorie van 'langer dan één dag voorafgaand aan uitvoering'. In dat geval geldt, afhankelijk van de aansluitsituatie op een distributie- of een transmissiesysteem, een aankondigingstermijn van tien werkdagen dan wel een verplichting tot jaarlijkse afstemming. Daarmee is de huidige regeling uitgeput.

Bij toepassing van de N-1-vrijstellingen voor productie doet zich echter een bijzondere situatie voor met betrekking tot het transmissiesysteem, inclusief de transformatoren richting het distributiesysteem. In beginsel mag een aangeslotene op grond van artikel 3.26 van de Energiewet ervan uitgaan dat het transmissiesysteem beschikt over enkelvoudige storingsreserve behoudens in die delen van het systeem waar sprake is van toepassing van een vrijstelling of ontheffing op basis van het Energiebesluit ten behoeve van de inpassing van elektriciteitsproductie of elektriciteitsopslag. De enkelvoudige storingsreserve dient niet alleen voor het opvangen van storingen, maar wordt ook benut bij geplande werkzaamheden.

De achterliggende gedachte bij de introductie van de N-1-vrijstellingen voor productie was – kortweg samengevat – dat de maatschappelijke waarde van transport ten behoeve van productie verschilt van de maatschappelijke waarde van transport ten behoeve van verbruik. Uit oogpunt van de afweging tussen maatschappelijke kosten en baten werd het daarom verantwoord geacht om de enkelvoudige

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 4 van 23

storingsreserve voor transport ten behoeve van productie onder voorwaarden in te ruilen tegen het vergroten van de potentie om extra – met name: duurzame – productiemiddelen aan te sluiten. Met als gevolg dat het systeem efficiënter en tegen lagere kosten ingezet wordt voor het transport van (duurzaam opgewekte) elektriciteit.

Door de komst van de N-1-vrijstellingen voor productie ontbreekt deze enkelvoudige storingsreserve echter in het systeem. Dit is niet het gevolg van een bewuste keuze van de producent of de systeembeheerder, maar volgt uit de vrijstellingen (dwingend recht) in het Energiebesluit. Met de toename van (duurzame) productie zullen de N-1-vrijstellingen voor productie in de toekomst steeds vaker van toepassing zijn. In geval van geplande werkzaamheden moet de transportdienst daardoor worden onderbroken, terwijl de aangeslotene op een systeem zonder noodzaak tot toepassing van de N-1-vrijstellingen voor productie geen gevolgen van die werkzaamheden zou hebben ondervonden.

Tegen deze achtergrond en in relatie tot het efficiënter en tegen lagere kosten transporteren van (duurzaam opgewekte) elektriciteit ligt het in de rede dat de invoedende aangeslotene een beperkte vergoeding wordt gegeven voor het tijdelijk niet kunnen gebruiken van de transportdienst. Tegelijkertijd moet worden gewaarborgd dat de systeembeheerders het noodzakelijke onderhoud en andere werkzaamheden aan het systeem kunnen blijven uitvoeren en dat de systeembeheerders geen oneigenlijke financiële prikkel hebben om noodzakelijke geplande werkzaamheden uit te stellen om het betalen van dergelijke vergoedingen te vermijden.

De voorgestelde oplossing vormt een compromis en is geïnspireerd op de vergoedingsvrije hersteltijd die geldt bij de compensatievergoeding in geval van een onderbreking van de transportdienst als gevolg van een stroomstoring. Afhankelijk van het spanningsniveau geldt daarbij een vergoedingsvrije hersteltijd van één, twee of vier uur voor respectievelijk hoog-, midden- en laagspanning. Deze termijnen zijn zodanig vastgesteld dat het herstel van de transportdienst van een gemiddelde onderbreking binnen deze periode valt. De systeembeheerder is daardoor pas een vergoeding verschuldigd bij een bovengemiddelde onderbrekingsduur van de transportdienst.

Voor geplande werkzaamheden wordt een vergelijkbare benadering gevolgd. De vergoedingsvrije periode wordt daarbij zo gekozen dat de reguliere, periodieke onderhoudswerkzaamheden zo veel mogelijk binnen deze termijn kunnen worden uitgevoerd. De systeembeheerder hoeft in dat geval geen vergoeding te betalen voor regulier onderhoud en behoudt tegelijkertijd een prikkel om dit onderhoud zo efficiënt mogelijk te plannen en uit te voeren, zodat de werkzaamheden binnen die vergoedingsvrije tijd blijven.

Bij grootschalig of bijzonder onderhoud en in situaties waarin werkzaamheden aanzienlijk uitlopen, wordt de hierboven voorgestelde vergoedingsvrije periode overschreden en wordt voorgesteld dat de systeembeheerder een vergoeding uitkeert. Het ligt bij deze methodiek dan voor de hand dat deze vergoeding wordt gebaseerd op de uitgangspunten van artikel 13, zevende lid, van de Elektriciteitsverordening.

Het is niet redelijk om voor de beoogde situatie voor te schrijven dat de systeembeheerder het tijdelijk niet kunnen leveren van de transportdienst afkoopt via een reguliere intraday redispatch actie of een reguliere day-ahead capaciteitsbeperking. In gevallen waarin N-1-vrijstellingen voor productie zijn toegepast, bestaat immers doorgaans geen reële keuze tussen verschillende aanbieders van redispatch of capaciteitsbeperking. Voor onderhoud aan het betreffende deel van het systeem moet de transportdienst bij de betrokken aangeslotene worden onderbroken, ongeacht of deze aangeslotene bereid zou zijn om tegen redelijke voorwaarden redispatch of capaciteitsbeperking aan de systeembeheerder te leveren. Daarnaast kan het onderhoud, na de eerder gedane melding aan de getroffen aangeslotene, in voorkomende gevallen opschuiven in de tijd, bijvoorbeeld wanneer de aannemers die de onder-

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 5 van 23

houdswerkzaamheden uitvoeren, hun planning of beschikbaarheid aanpassen. Ook dit vormt een belemmering voor de inzet van reguliere flexibiliteitscontracten.

De vergoedingsvrije periode

De gekozen vergoedingsvrije periode van tien dagen per vier jaar is het resultaat van een afweging die aansluit bij de hierboven beschreven benadering voor geplande werkzaamheden. Daarbij is uitgangspunt geweest dat reguliere, periodieke onderhoudswerkzaamheden zo veel mogelijk binnen de vergoedingsvrije periode moeten kunnen worden uitgevoerd, zonder dat de systeembeheerder voor elk afzonderlijk onderhoudsmoment een vergoeding verschuldigd is.

Een belangrijke overweging betreft het onderhoud aan transformatoren. Voor het uitvoeren van regulier onderhoud aan één transformator is gemiddeld circa vier dagen nodig. Op veel stations zijn meerdere transformatoren opgesteld, veelal drie. In dergelijke gevallen vergt het uitvoeren van regulier onderhoud aan alle transformatoren op een station, ook wanneer dit gespreid en zorgvuldig wordt gepland, meerdere perioden van circa vier dagen.

Door uit te gaan van een vergoedingsvrije periode van tien dagen per vier jaar wordt ruimte geboden om het reguliere onderhoud aan transformatoren op een station uit te voeren, rekening houdend met onderhoudsfrequenties van verschillende onderhoudsactiviteiten. Deze periode sluit aan bij de orde van grootte van het gemiddelde onderhoudswerk, inclusief de aanwezigheid van meerdere transformatoren per station, en voorkomt dat voor regulier en voorzienbaar regulier onderhoud standaard een vergoeding verschuldigd is.

Tegelijkertijd blijft de prikkel bestaan voor de systeembeheerder om onderhoud efficiënt te plannen en uit te voeren. Wanneer werkzaamheden substantieel langer duren, samenhangen met grootschalig of bijzonder onderhoud, of de vergoedingsvrije periode overschrijden, wordt voorgesteld om de getroffen aangeslotenen een redelijke vergoeding te verstrekken. Daarmee wordt een evenwicht bereikt tussen het faciliteren van noodzakelijk regulier onderhoud en het beschermen van aangesloten productie tegen langdurige onderbrekingen van de transportdienst.

Afstemming met representatieve organisaties

Gezien de aard van het onderhavige voorstel is dit tot stand gekomen in nauwe samenspraak met vertegenwoordigers van enkele representatieve organisaties die aangeslotenen vertegenwoordigen die direct belanghebbend zijn bij de voorgestelde regeling, in het bijzonder organisaties die elektriciteitsproducenten vertegenwoordigen. Zoals hierboven is uiteengezet, wordt met de introductie van een vergoedingsvrije periode een middenweg gezocht tussen enerzijds het geheel ontbreken van een vergoeding bij voorziene niet-beschikbaarheid van de transportdienst overeenkomstig de voormalige Regeling tariefstructuren en voorwaarden elektriciteit, en anderzijds het volledig vergoeden van deze situatie. Vanuit één van de bij de voorbereiding betrokken representatieve organisaties is een alternatief voorstel ingebracht waarbij geen vergoedingsvrije dagen beschikbaar zijn voor het reguliere onderhoud aan het systeem, maar waarbij de systeembeheerder altijd een vergoeding verschuldigd is. Bijlage 3 bij dit voorstel bevat de onderbouwing van dit standpunt in de verwoording van Energie-Nederland.

Na zorgvuldige afweging van deze inbreng zijn de gezamenlijke systeembeheerders echter tot de conclusie gekomen dat de voorgestelde middenweg - waarbij een beperkte vergoedingsvrije periode wordt gehanteerd - het meest evenwichtige en proportionele kader biedt. Het voorstel doet enerzijds recht aan de belangen van aangeslotenen en voorkomt anderzijds dat voor situaties van tijdig aangekondigde, voorziene niet-beschikbaarheid van transportcapaciteit een vergoedingsregime ontstaat dat vergelijkbaar is met dat van daadwerkelijke congestiemaatregelen, hetgeen vanuit systeem- en kostenperspectief niet passend wordt geacht. Daarom is ervoor gekozen het voorstel tot volledige vergoeding zonder vergoedingsvrije periode niet over te nemen.

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 6 van 23

Artikelsgewijze toelichting op de beoogde regeling

Eerste lid

Het eerste lid introduceert een vergoedingsregeling voor aangeslotenen met een elektriciteitsproductie-eenheid of elektriciteitsopslageenheid die met toepassing van de N-1-vrijstellingen voor productie zijn aangesloten op een transmissiesysteem of het onderliggende distributiesysteem. De bepaling ziet specifiek op situaties waarin sprake is van een geplande onderbreking of beperking van de transportdienst ten behoeve van werkzaamheden aan het systeem.

Deze situaties onderscheiden zich wezenlijk van storingen of uitvalsituaties, waarvoor al specifieke regelgeving bestaat. Door toepassing van de N-1-vrijstellingen voor productie ontbreekt in deze gevallen de enkelvoudige storingsreserve in het systeem. Als gevolg daarvan kan de aangeslotene tijdens geplande werkzaamheden geheel of gedeeltelijk niet invoeden, terwijl dat zonder het moeten toepassing van de N-1-vrijstellingen niet het geval zou zijn geweest.

Onderdeel c introduceert een vergoedingsvrije periode van in totaal tien niet noodzakelijk aaneengesloten dagen per vier jaar. Deze periode is zodanig gekozen dat reguliere, periodieke onderhoudswerkzaamheden zo veel mogelijk binnen deze termijn kunnen worden uitgevoerd. Daarbij is onder meer rekening gehouden met het onderhoud aan transformatoren, waarvoor gemiddeld circa vier dagen per transformator nodig zijn, terwijl op veel stations meerdere transformatoren zijn opgesteld. De gekozen termijn biedt ruimte voor doelmatige onderhoudsplanung zonder dat voor regulier onderhoud standaard een vergoeding verschuldigd is. Pas wanneer sprake is van een bovengemiddelde duur van niet kunnen invoeden ontstaat een vergoedingsplicht.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat bij de vaststelling van de hoogte van de vergoeding wordt aangesloten bij de elementen uit artikel 13, zevende lid, van Verordening (EU) 2019/943. Hiermee wordt geborgd dat de vergoeding aansluit bij de Europeesrechtelijke uitgangspunten voor compensatie bij beperking van markttoegang en niet-levering, zonder dat wordt teruggevallen op reguliere redispatch- of capaciteitsbeperkingsmechanismen die in deze specifieke situatie niet passend zijn.

Derde lid

Het derde lid regelt dat de kosten van de vergoeding voor rekening komen van de systeembeheerder in wiens systeem de oorzaak van de geplande onderbreking of beperking van de transportdienst ligt. Hiermee wordt een duidelijke en eenduidige toerekening van kosten gerealiseerd en wordt voorkomen dat kosten worden afgewenteld op andere systeembeheerders of hun aangeslotenen.

Vierde lid

In het vierde lid is vastgelegd dat de vergoedingsvrije periode van tien dagen per vier jaar geldt per systeembeheerder. Dit voorkomt cumulatie over verschillende systemen en sluit aan bij de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke systeembeheerders voor het beheer en onderhoud van hun eigen systemen. Voor het bepalen van de vergoedingsvrije dagen geldt dat we tellen in hele dagen, waarbij een deel van de dag meetelt als een hele dag.

Vijfde lid

Het vijfde lid bevat een aankondigingsverplichting. De systeembeheerder dient de aangeslotene ten minste tien werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden te informeren. Deze termijn sluit aan bij bestaande aankondigingstermijnen voor geplande onderbrekingen en biedt aangeslotenen voldoende tijd om hun bedrijfsvoering hierop af te stemmen.

Zesde lid

Het zesde lid verplicht de systeembeheerder bij het vaststellen van de datum van de werkzaamheden

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 7 van 23

in redelijkheid de belangen van aangeslotenen te wegen. Hiermee wordt benadrukt dat, ook binnen de vergoedingsvrije periode, zorgvuldig moet worden omgegaan met de planning van werkzaamheden en dat onnodige hinder voor aangeslotenen moet worden voorkomen.

Zevende lid

Het zevende lid regelt de informatievoorziening als tijdens de werkzaamheden blijkt dat de transportdienst eerder kan worden hervat dan vooraf is aangekondigd. Door tijdige melding van het nieuwe verwachte eindtijdstip kunnen aangeslotenen hun invoeding zo spoedig mogelijk hervatten en kan de aangeslotene hiermee rekening houden bij het opstellen van zijn energieprogramma voor de volgende dag.

Achtste lid

Het achtste lid ziet op situaties waarin werkzaamheden langer duren dan vooraf was aangekondigd. In dat geval geldt dat de systeembeheerder het nieuwe verwachte eindtijdstip onverwijld meldt. Daarnaast wordt verduidelijkt dat deze extra periode niet meetelt voor de vooraf geplande vergoedingsvrije periode en dat over deze periode tussen het oorspronkelijke en het nieuwe eindtijdstip een vergoeding verschuldigd is. Hiermee wordt voorkomen dat vertragingen in de uitvoering van werkzaamheden ten nadele van de aangeslotene worden gebracht en wordt een prikkel gecreëerd voor zorgvuldige en realistische planning door de systeembeheerder.

Samenhang met andere codewijzigingsdossiers

Er is geen sprake van samenhang met andere lopende codewijzigingsdossiers.

Toetsing aan artikel 3.121 van de Energiewet

Dit voorstel draagt bij aan de belangen genoemd in de onderdelen d en e van het eerste lid van artikel 3.121, te weten “de bevordering van het doelmatig handelen van aangeslotenen, netgebruikers, marktdeelnemers of balanceringsverantwoordelijken” en “een goede kwaliteit van de dienstverlening van transmissie- en distributiesysteembeheerders of de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee”.

Gevolgte procedure

Het voorstel is vastgesteld als een gezamenlijk voorstel van de transmissie- en distributiesysteembeheerders als bedoeld in artikel 3.120, eerste lid, van de Energiewet door de Taakgroep Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op 9 april 2026.

Het overleg met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, bedoeld in artikel 3.120, tweede lid, van de Energiewet, heeft plaatsgevonden in de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (GEN), gehouden op 13 mei 2026. Het op dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage 2 bijgevoegd. Naar aanleiding van dit overleg is het voorstel niet aangepast. In de GEN-discussie zijn geen nieuwe onderwerpen ter tafel gekomen. Naast de inbreng ter vergadering is er een schriftelijke inbreng ontvangen van Energie-Nederland, die al was opgenomen in de versie van het voorstel die in GEN besproken is. Deze is als bijlage 3 toegevoegd aan deze brief. In aanvulling op de mondelinge inbreng in het GEN heeft ESNL eveneens een schriftelijke inbreng aangeleverd. Deze is opgenomen in bijlage 4 bij deze brief.

Besluitvorming en inwerkingtreding

De voorgestelde regeling draagt bij aan het kunnen toepassen van de “N-1-vrijstellingen voor productie” uit de artikelen 3.5 tot en met 3.8 van het Energiebesluit. De gezamenlijke systeembeheerders hechten veel belang aan het zo snel mogelijk verschaffen van duidelijkheid aan aangeslotenen over de toe te passen regels bij niet-beschikbaarheid van de transportdienst ten gevolge van onderhoud. Het besluit kan daarom direct na publicatie in werking treden.

Kenmerk

BR-2023-2028

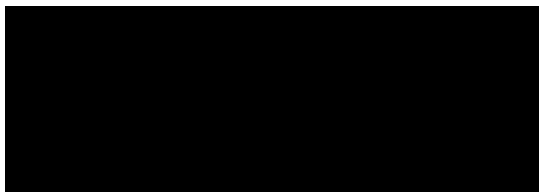
Datum

10 juni 2026

Pagina 8 van 23

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer [REDACTED] van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

Directeur Beleid & Communicatie

Bijlage 1 – codeteksten met voorgestelde wijzigingen

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 9 van 23

[21-02-2026] 666113

Systeemcode elektriciteit 2026

[10-06-2026] voorstel 2028

Artikel 8.22

1. De systeembeheerder betaalt een vergoeding aan de aangeslotene die beschikt over een elektriciteitsproductie-eenheid of een elektriciteitsopslageenheid die met gebruikmaking van de vrijstellingen voor productie als bedoeld in artikel 3.5, onderdeel a, subonderdeel 2°, artikel 3.6, onderdeel a, subonderdeel 2°, artikel 3.7, onderdeel a, subonderdeel 2°, artikel 3.7, onderdeel b, subonderdeel 2°, artikel 3.8, eerste lid, onderdeel a, subonderdeel 2° en artikel 3.8, eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 2°, van het Energiebesluit is aangesloten op een transmissiesysteem of op het onderliggende distributiesysteem, indien:
 - a. er sprake is van een geplande onderbreking of beperking van de transportdienst ten behoeve van werkzaamheden aan het systeem;
 - b. de elektriciteitsproductie-eenheid of de elektriciteitsopslageenheid ten gevolge van deze geplande onderbreking of beperking niet of gedeeltelijk niet op het systeem kan invoeden; en
 - c. de situatie van niet of gedeeltelijk niet kunnen invoeden langer duurt dan in totaal tien niet noodzakelijk aangesloten dagen per vier jaar.
2. Voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding wordt aangesloten bij de elementen uit artikel 13, zevende lid, van Verordening (EU) 2019/943 van het Europees parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.
3. De kosten voor de vergoeding, bedoeld in het eerste lid, komen voor rekening van de systeembeheerder in wiens systeem de oorzaak van de geplande onderbreking of beperking van de transportdienst ligt.
4. De periode, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, is van toepassing per systeembeheerder en wordt berekend per dag, waarbij een deel van de dag telt voor een gehele dag.
5. De systeembeheerder stelt de in het eerste lid bedoelde aangeslotene tenminste tien werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden op de hoogte.
6. De systeembeheerder stelt de datum van de werkzaamheden vast waarbij de systeembeheerder in redelijkheid de belangen van de aangeslotenen weegt.
7. Indien tijdens de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde werkzaamheden blijkt dat het eindtijdstip van de geplande onderbreking of beperking van de transportdienst eerder is dan aan de betreffende aangeslotenen vooraf is gemeld, meldt de systeembeheerder aan de aangeslotene het nieuwe verwachte eindtijdstip uiterlijk om 07:00 uur op de dag voorafgaand aan de dag waarop de transportdienst zal worden hervat.
8. Indien tijdens de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde werkzaamheden blijkt dat het eindtijdstip van de geplande onderbreking of beperking van de transportdienst later is dan aan de betreffende aangeslotenen vooraf is gemeld:
 - a. meldt de systeembeheerder aan de aangeslotene het nieuwe verwachte eindtijdstip zodra dit bekend is;
 - b. is de in het eerste lid bedoelde vergoeding verschuldigd over de periode tussen het oorspronkelijke en het nieuwe eindtijdstip; en
 - c. telt de periode tussen het oorspronkelijke en het nieuwe eindtijdstip niet mee voor de bepaling van de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde vergoedingsvrije periode.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 10 van 23

Voorzitter	[REDACTED]
Secretaris	[REDACTED]
	<i>Namens de representatieve organisaties:</i> Energie-Nederland [REDACTED] VEMW [REDACTED] Energie Samen, Holland Solar en NedZero [REDACTED] Energie Samen [REDACTED] Holland Solar [REDACTED] * ESNL [REDACTED] * Glastuinbouw Nederland [REDACTED] * Normo en MFF [REDACTED] * <i>Namens de gezamenlijke systeembeheerders:</i> NBNL [REDACTED] [REDACTED] * TenneT [REDACTED] Liander [REDACTED] TenneT [REDACTED] Verslag: [REDACTED] (Notuleerservice Nederland)

(.....)

3. Codewijzigingsvoorstel BR-2025-2028 compensatie voor productie die is aangesloten onder toepassing van N-1-vrijstellingen voor productie in geval van geplande werkzaamheden

De **gezamenlijke systeembeheerders** lichten het voorstel kort toe. Het dossier heeft een heel lange historie. Sinds 1 januari 2021 hebben we een 'AMvB N-1'. Daarin wordt geregeld dat transporten ten behoeve van productie door 110-150 kV niet meer op N-1 hoeven te worden getoetst. In de wandelgangen wordt dat 'de vluchtstrook' genoemd. In de AMvB is echter alleen maar geregeld wat er gedaan moet worden als er sprake is van een uitvalsituatie, dus een storing, en niet wanneer er onderhoud gepleegd moet worden. Destijds is daar wel over gesproken, maar toen heeft het ministerie ervan gezegd dat dat niet past binnen de scope van de AMvB en dus maar in de codes geregeld moet worden.

Zo'n drie jaar geleden is daartoe een initiatief genomen. Daar bleek toen echter onvolgende draagvlak voor te zijn. Een kleine anderhalf jaar geleden is het proces herstart. In het iGEN is toen een presentatie gegeven en werd een werkgroep ingesteld. Uiteindelijk heeft dat geleid tot het voorstel dat nu voorligt. Het is gezamenlijk opgesteld. Helaas bleek het ten aanzien van één onderdeel van het dossier niet mogelijk een gezamenlijk standpunt in te nemen. De werkgroep vond het echter niet verantwoord om het nog langer te laten liggen en door te blijven praten over een onderdeel waarover waarschijnlijk toch geen eensluidendheid zou worden bereikt. Dus is de wens het maar gewoon aan te bieden aan ACM, inclusief de motivaties van de wederzijdse standpunten.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 11 van 23

De **voorzitter** heeft hier een vraag bij. De gezamenlijke systeembeheerders gaven aan het gezamenlijk niet eens te zijn geworden. Om wie gaat het dan?

De **gezamenlijke systeembeheerders** lichten toe dat de partij die aan de orde heeft gesteld de vergoedingsvrije periode van tien dagen per vier jaar niet juist te vinden Energie-Nederland was. In het iGEN heeft een aantal andere partijen aangegeven het daarmee eens te zijn. De netbeheerders zijn van mening dat het reguliere onderhoud gewoon moet kunnen blijven doorgaan zonder dat daar gelijk een prijskaartje aan hangt, want anders krijgt de netbeheerder een perverse prikkel om geen onderhoud meer te plegen. Energie-Nederland geeft aan dat de partijen die 'op de vluchtstrook staan' daar niet zelf voor hebben gekozen. Dat is een maatschappelijk belang, dus mag je de kosten daarvan ook maatschappelijk verrekenen, via de transporttarieven, in plaats van via een gratis onderhoudsvrije periode bij die individuele aangeslotene. Dat zijn eigenlijk de twee visies.

Energie Samen, Holland Solar en NedZero vinden het goed om te benadrukken dat alle andere hordes zijn weggenomen en dat dit dus nog het enige geschilpunt is.

De **voorzitter** bedankt de gezamenlijke systeembeheerders voor de toelichting. Ze licht toe dat Energie-Nederland al een zienswijze heeft toegestuurd. Die is als bijlage 3 bijgevoegd bij het codewijzigingsvoorstel.

Energie-Nederland geeft aan dat er in de afgelopen anderhalf jaar goed is samengewerkt om dit voorstel gezamenlijk op te stellen. Over heel veel dingen is het gelukt het eens te worden. Over één punt is er helaas geen overeenstemming bereikt. De zienswijze van Energie-Nederland is als bijlage 3 meegestuurd met het codewijzigingsvoorstel. Met de AMvB heeft de wetgever bewust ruimte gecreëerd om af te wijken van de N-1-verplichting voor transport t.b.v. productie-eenheden. Het doel daarvan is helder, namelijk: op korte termijn meer ruimte creëren op het net in gebieden met schaarste, zodat we zo veel mogelijk duurzame opwek kunnen aansluiten tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. De afweging om producenten N-1 of N-0 aan te sluiten ligt daarbij expliciet bij de netbeheerder en niet bij de producenten. Die hebben daarin geen keuze. ACM concludeert dan ook dat deze regeling bedoeld is om de voordelen ten goede te laten komen aan de samenleving als geheel. Daar hoort bij dat de kosten ook worden gesocialiseerd. Juist omdat de individuele producenten geen invloed hebben op de keuze voor een niet-redundante aansluiting. Energie-Nederland vindt niet dat er een vergoedingsvrije periode moet komen, omdat de producenten dus geen invloed hebben op de keuze. Eigenlijk word je dan geconfronteerd met onbetaalde inkomstenderving als gevolg daarvan, als je van het net wordt verwijderd. Hierbij speelt ook dat bestaande aansluitingen kunnen worden omgezet van redundant naar niet-redundant. Met een vergoedingsvrije periode worden in dat geval de aansluitvoorwaarden verslechterd, zonder dat de producent daar enige zeggenschap over heeft. En daarnaast verstoort de vergoedingsvrije periode de afweging voor de netbeheerder. Zonder volledige compensatie worden de maatschappelijke kosten niet op een juiste manier meegewogen. Het weglaten van de vergoedingsvrije periode zorgt er volgens Energie-Nederland juist voor dat de netbeheerders een zuivere afweging maakten tussen de systeemveiligheid en de kosten daarvoor. Energie-Nederland verwijst voor de overige argumentatie naar de ingestuurde zienswijze.

De **voorzitter** vraagt of Energie-Nederland actief heeft gezocht naar medeschrijvers.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 12 van 23

Energie-Nederland geeft aan dat dat vanwege de beoogde snelheid niet is gebeurd, zodat de zienswijze al bij het iGEN bijgevoegd kon worden.

De **gezamenlijke systeembeheerders** lichten toe dat zelfs is overwogen om de inhoud van bijlage 3 gewoon in de toelichting te verwerken met als uitleg daarbij dat geconstateerd is dat er twee standpunten zijn.

De **voorzitter** checkt of er vragen zijn over bijlage 3. Dat is niet het geval.

ESNL geeft aan zich in grote lijnen te kunnen aansluiten bij het standpunt van Energie-Nederland. ESNL bepleit een gelijke behandeling van alle invoeders. Daarom is ESNL niet zo enthousiast over het voorliggende voorstel. De ongelijke behandeling zorgt namelijk voor een verslechtering van de businesscase van energieopslag op een onevenredige manier, wat niet strookt met het gelijkheidsbeginsel.

Vooropgesteld geldt dat netcongestie een groot en aanhoudend probleem is dat ons dwingt om te roeien met de riemen die we hebben, benoemt ESNL. De overheid heeft de ruimte gegeven om de risicobereidheid van de netbeheerders te verruimen. Dat heeft tot successen geleid. Er zijn meer invoeders aangesloten. Door de spelregels achteraf aan te passen zou dat succes worden besmet.

Netbeheerders maken een onderscheid tussen invoeders die gevraagd of ongevraagd niet-redundant zijn aangesloten. Alle invoeders zouden gelijke rechten moeten hebben, onafhankelijk van hoe de netbeheerder hen heeft aangesloten, binnen hun wettelijke verplichting om transport aan te bieden. Niet-redundant aangesloten klanten betalen al in de vorm van een groter risico op storing en uitval. Het zou oneerlijk zijn als deze klanten via gemiste inkomsten moeten betalen voor hun bereidheid om niet-redundant aangesloten te worden. Dus daar wordt al voor betaald. Wanneer de netbeheerders om welke reden dan ook geen transport kunnen aanbieden, is compensatie op zijn plaats.

Verder vindt ESNL het belangrijk om op te merken dat de leden van ESNL, met name de opslagontwikkelaars, hun inkomsten soms binnen enkele dagen verdienen voor een grotere periode. De impact van het wegnemen van het transport kan dus buitenproportioneel zijn. De leden van ESNL hebben natuurlijk ook onderhoud nodig. Omdat de systemen modulair zijn opgebouwd, kunnen zij dat in veel gevallen doen zonder onderbrekingen van de installatie en de operatie.

ESNL ziet wel mogelijkheden om elkaar te vinden. De belangrijke voorwaarde voor ESNL is daarbij een ruimere zichtperiode. In het voorstel wordt gesproken over een zichtperiode van tien dagen. Tien dagen is voor de leden van ESNL een onmogelijke termijn om onderhoud in te plannen. Daar is echt sprake van een groot struikelblok. Daar komt bovenop dat het gebrek aan mogelijkheden om die onderhoudsperiode af te stemmen ertoe kan leiden dat die op uitermate vervelende momenten in het jaar kunnen plaatsvinden.

ESNL ziet twee mogelijke opties. Optie 1 zou zijn de gelijkheid in stand te houden. Gelijke monniken, gelijke kappen. Bij alle vormen van uitval, gepland of ongepland, bij alle aansluitvormen, redundant of niet-redundant, zou je gewoon in aanmerking moeten blijven komen voor compensatie.

ESNL vindt het vooral belangrijk dat er een prikkel blijft bestaan bij de netbeheerder om kort en effectief te handelen, dus die tien dagen niet op te rekken.

Optie 2 is om met elkaar ruimte te zoeken hoe de onderhoudsperiodes op elkaar kunnen worden afgestemd. Dat zullen wat ESNL betreft kortere aaneengesloten periodes moeten zijn. Ten tweede zal de zichtperiode aanzienlijk moeten worden vergroot.

ESNL staat ervoor open hierover verder in gesprek te gaan.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 13 van 23

De **gezamenlijke systeembeheerders** hebben een vraag bij optie 1. Daarin wordt de oproep gedaan om de gelijkheid in stand te houden en de regels te houden zoals ze nu zijn. Als je de regels houdt zoals ze nu zijn, en je zit op een regionaal net, dan heb je bij gepland onderhoud geen vergoeding en uitsluitend tien dagen van tevoren een aankondiging. Op het net van TenneT heb je de verplichting om jaarlijks voorafgaand een integrale onderhoudsplanning overeen te komen en krijg je uitsluitend een vergoeding op het moment dat in de loop van dat jaar wordt afgeweken van die planning. Op zich zou het natuurlijk het makkelijkst zijn om de regels te houden zoals ze nu zijn, krijg je in het geval van onderhoud dus geen vergoeding.

ESNL geeft aan dat in de inleiding van het voorstel staat dat de impact is toegespitst op invoeders en opslag.

De **gezamenlijke systeembeheerders** verduidelijken: invoeders, ongeacht of het productie is of opslag. Maar opslag valt alleen voor de invoedfunctie onder de AMvB.

De scope van welke partijen er op de vluchtstrook zitten en welke niet, is niet een willekeurige keuze van de netbeheerder, maar is voorgeschreven door de AMvB. De AMvB zegt: transporten ten behoeve van invoeding, uit productie of batterijen, worden op de 110- en 150-kV-netten plus de trafo's naar beneden niet getoetst op N-1. Dat is de scope. Alle invoedingen die op hogere netvlakken zitten, moeten gewoon nog steeds altijd N-1 zijn en alle invoedingen die op lagere netvlakken zitten, dus middenspanning en lager, hoeven überhaupt geen N-1 te zijn. We hebben het dus alleen maar over die productie die vanwege de AMvB-regels niet N-1 hoeft te zijn. Wat er gebeurt in het geval van storingen is al in de AMvB geregeld. Uitvalsituaties heet het daarin. Sinds een aantal jaar staat er al een artikel in de Systeemcode dat de vergoeding daarvoor regelt. Wat echter nog niet geregeld was, was hoe met diezelfde installaties moet worden omgegaan als ze er vanwege onderhoud af moeten. Daarover bevat de AMvB geen regels en de codes evenmin, terwijl we het met elkaar wel nodig vinden om iets te regelen, want die installaties moeten er af en toe af. En we vonden het met elkaar niet eerlijk om op die installaties de bestaande regels voor onderhoud toe te passen, namelijk: je hoort het tien dagen van tevoren en je krijgt niets. Geconcludeerd werd dat het redelijk is om tot een vergoedingsregeling te komen.

ESNL geeft aan in dat geval niet te pleiten voor het behoud van de vergoeding, maar het invoeren van een vergoeding vanaf dag 1.

De **gezamenlijke systeembeheerders** verduidelijken: als we dus onderscheid maken tussen de verschillende soorten installaties dan wordt dat onderscheid ingegeven door de kaders van de AMvB. De AMvB zegt namelijk: die N-1-vrijstellingen gelden alleen voor invoedende installaties tot 200 MW gedurende twee weken op 110 en 150 kV en de trafo's erachter.

ESNL pleit ervoor om dat onderscheid weg te laten.

De **gezamenlijke systeembeheerders** concluderen dat ESNL daarmee eigenlijk aangeeft de AMvB te willen aanpassen.

De **voorzitter** vraagt waaruit precies blijkt dat dat in handen is van het ministerie.

De **gezamenlijke systeembeheerders** lichten toe dat de kwestie op welke productiestromen de vrijstellingen uit de AMvB toegepast moeten worden, in de AMvB staat.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 14 van 23

ESNL verduidelijkt dat ESNL het onderscheid aan sich niet wenselijk vindt, los van de vraag hoe dat opgelost zou kunnen worden. De schade kan aanzienlijk zijn, met name bij langere aaneengesloten onderhoudsperiodes op de verkeerde momenten in het jaar. ESNL heeft er een sterke behoefte aan om langer van tevoren te weten wanneer er onderhoud wordt gepleegd en dat waar mogelijk ook af te stemmen.

De **gezamenlijke systeembeheerders** geven aan dat standpunt te herkennen. Dat is in de werkgroep ook een en andermaal besproken. Daarvan moet worden geconstateerd dat dat bij TenneT anders werkt dan bij de DSB's. Bij de DSB's is het heel ingewikkeld om tot een langere zichtperiode te komen, omdat de netstructuur daar heel anders is. Je kunt daar veel minder makkelijk vooruitkijken. Bij TenneT is er al de verplichting om op jaarbasis van tevoren de plannings overeen te komen.

De **voorzitter** geeft richting ESNL aan dat de zojuist gegeven input in het verslag zal worden opgenomen. Heeft ESNL er behoefte aan om daarnaast nog schriftelijk een zienswijze aan te leveren?

ESNL geeft aan nog schriftelijke inbreng per mail te versturen die als bijlage kan worden gevoegd bij het voorstel. Daarnaast zal ESNL de notulen goed checken. ESNL vraagt of er wat betreft de genoemde tien dagen nog een beweging kan worden gemaakt. Of wordt dit aan ACM overgelaten?

De **gezamenlijke systeembeheerders** lichten toe dat de notulen en de reactie van ESNL sowieso meegestuurd worden naar ACM. Over de tiendagenperiode is in het voortraject al gediscussieerd. Besproken is of dat geen langere periode zou kunnen zijn.

Er staan in het voorstel twee verschillende tiendagenperiodes. De tien dagen per vier jaar vergoedingsvrij. Daar sprak Energie-Nederland over. En er is de tien dagen-aankondiging. Dat kwam terug in het pleidooi van ESNL. Daarover is in het voortraject dus al gediscussieerd. Aan de DSB's is toen indringend gevraagd hoeveel ruimte er is. Het is op zich een kleine moeite om die vraag nogmaals te stellen, maar de gezamenlijke systeembeheerders vrezen dat zij zullen antwoorden dat die ruimte er op sommige plekken en in sommige situaties wel is, maar niet altijd. En als het in de code wordt opgeschreven, moet het altijd kunnen.

ESNL benadrukt benoemd te hebben waar de ESNL-leden tegenaan lopen met dit voorstel. Elke beweging die wordt gemaakt, zal zeer worden gewaardeerd. En anders kan ACM de overweging zelf maken.

Energie Samen, Holland Solar en NedZero geven aan dat dit proces al langere tijd loopt. De discussie over een vergoedingsvrije periode stamt nog uit de gangbare praktijk van vroeger. Toen die begon, was er voornamelijk windenergie. De zonne-energie was toen in opkomst. Ten aanzien van de windenergie was er de afspraak om het onderhoud, dat vaak maar een paar dagen duurde, te plannen in de zomer, wanneer het toch vaker windstil is. De windturbine-exploitanten konden dan ook hun onderhoud in diezelfde periode plannen. Dat werkte goed. Het onderhoud van de zonnenvelden vond vervolgens plaats in de winter. De plannings zaten elkaar daardoor niet in de weg. Je zag echter aankomen dat het steeds moeilijker zou worden om te plannen.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 15 van 23

Bij het fenomeen 'loslaten van de storingsreserve' ging het niet meer alleen over de aansluiting, maar bijvoorbeeld over de hele transformator die geleverd moet worden. Daardoor kan het wat langer gaan duren. Voor de netbeheerders werd het steeds lastiger om de planningen goed te maken over een heel jaar, omdat ze met steeds meer partijen rekening moesten gaan houden. Toen ontstond de gedachte om te vergoeden; niemand had daar financieel last van en de netbeheerders konden vrijer plannen. Degenen die erdoor 'getroffen' werden kregen gewoon hun kosten vergoed.

Het fenomeen 'vergoedingsvrij onderhoud' is overeind gebleven in het eerste voorstel. De gedachte erachter was dat er geen financiële schade door geleden zou worden, omdat er zo veel mogelijk werd gepland op de dagen dat er geen opbrengsten zouden zijn.

Die gedachte zou nog steeds overeind moeten staan: als je het ruimhartig vergoedt, dus als je gewoon vergoed krijgt wat je aan schade hebt, dan kan de netbeheerder zo vrij mogelijk plannen en hoeft die geen rekening te houden met allerlei individuele exploitanten. Daarom spreken Energie Samen, Holland Solar en NedZero hun steun uit aan het voorstel van Energie-Nederland. Als netbeheerder heb je er alleen maar lol van en het gaat waarschijnlijk veel beter werken.

Ten slotte wijzen ze erop dat de totstandkoming van het voorstel een goed voorbeeld is van een goede samenwerking tussen netbeheerders en marktpartijen. Ze hopen dat ACM hier een goede keuze in gaat maken.

De **gezamenlijke systeembeheerders** merken op dat Energie Samen, Holland Solar en NedZero de bijlage van Energie-Nederland onderstrepen. Als je de vraag platslaat is die eigenlijk: waar komen de kosten van deze regeling terecht? Komen die (deels) bij degenen die toevallig onder die regeling vallen? Of worden die gesocialiseerd over heel Nederland?

Energie-Nederland vult aan: de vraag is ook of je, als aangeslotene die ooit heeft gekozen voor een aansluiting daar altijd gebruik van kan maken of dat je met deze aanpassing tien dagen gratis congestiemanagement weggeeft.

De **voorzitter** checkt of het voor Energie Samen, Holland Solar en NedZero afdoende is dat de zojuist gegeven inbreng in de notulen komt. Of komt er ook nog schriftelijke inbreng?

Energie Samen, Holland Solar en NedZero geven aan dat het voldoende is dat het in de notulen komt te staan.

Holland Solar geeft aan dat bijna alles wel gezegd is. Ten aanzien van de vorige discussie heeft Holland Solar een kleine correctie. Twee of drie dagen vrij zijn toen verdisconteerd in de toen vastgestelde prijs. Er waren toen dus geen vrije dagen; in plaats daarvan werd er een soort korting gegeven op de totaalprijs om uiteindelijk vanaf moment nul die korting in te laten gaan. Voor de rest is Holland Solar het eens met alle genoemde punten.

Er is destijds gezamenlijk geageerd tegen de AMvB zelf en er werden zienswijzen op ingediend, omdat die zo discriminerend was. De AMvB heeft al een situatie gecreëerd waarin er sprake is van een soort gelijk speelveld. Echter, bestaande aangeslotenen die daar geen weet van hadden en daar ook nooit rekening mee hadden kunnen houden, ervaren daar ook pijn van. Het kan daardoor zijn dat al die businesscases het in de huidige macro-economische situatie waarin we zitten niet aankunnen.

Holland Solar denkt dat de 'agree-to-disagree'-situatie waar we nu inzitten en dat ook voorleggen aan ACM de enige mogelijkheid is, omdat er anders een impasse dreigt.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 16 van 23

De **gezamenlijke systeembeheerders** merken op dat toen er voor de allereerste keer gesproken werd over de implementatie van de AMvB, toen nog met betrekking tot het onderwerp uitvalsituaties, ACM aanvankelijk het standpunt had: 'Maak je geen zorgen over de bestaande situaties, want die zijn tot stand gekomen toen die AMvB er nog niet was. Dus dat net was N-1, dus die hebben gewoon een N-1-aansluiting. Je hoeft je bij de toepassing van die AMvB, van die vluchtstrook, dus geen zorgen te maken over bestaand.' Vijf jaar geleden was dat het inzicht. In de loop van de tijd is dat idee gewijzigd en is gezegd: het kan in sommige gevallen vanwege de groei van de kleinschalige opwek die niet onder de vluchtstrook valt aantrekkelijk zijn om bij transportschaarste voor invoeding te zeggen: die vluchtstrook kunnen wij niet toepassen op zonnepanelen van huishoudens en kleinschalige wind of zon in de periferie van de middenspanningsnetten, maar we kunnen wel een bestaande groot-schalige partij op grond van de AMvB alsnog op de vluchtstrook zetten, want de AMvB maakt geen onderscheid tussen bestaand en nieuw. Je ziet dat daar dus een verschuiving heeft plaatsgevonden en sommige netbeheerders zijn met die verschuiving meegegaan. Als je nu aan ACM vraagt wat ze ervan vinden dan zeggen ze: die AMvB-vrijstelling kun je prima toepassen op bestaande situaties als je daarmee de groei van de kleinschalige opwek kunt compenseren. Maar dan heb je dus wel de situatie die Holland Solar benoemde, dat een partij die op het moment dat die de aansluiting kreeg en het transportverzoek deed, nog nooit van de AMvB N-1 had gehoord en er ook niet van had kunnen horen, omdat die er toen nog niet was, nu wel met de consequenties wordt geconfronteerd. Het punt van Holland Solar is dus helemaal waar, maar is wel een beetje ontstaan door de in de afgelopen jaren gewijzigde inzichten over de toepassing van de AMvB.

Holland Solar merkt op dat de AMvB zonder discussie wordt toegepast. De realiteit is ook dat Holland Solar op heel veel plekken bij bepaalde netbeheerders een briefje heeft gekregen met als strekking: u bent vanaf dit moment MLPC-aangeslotene of u valt onder de AMVB N-1.

Holland Solar merkt op dat in bijlage 3 terecht staat genoemd dat bepaalde partijen ook onevenredig hard getroffen worden. Holland Solar noemt als voorbeeld aansluitingen die vorig jaar meer dan acht weken plat hebben gelegen.

Holland Solar benoemt vervolgens de Enexis-pilot. Daarin is sprake van een CSC-achtige constructie. Dat bevalt eigenlijk prima en roept de vraag op waarom we dat niet altijd zo zouden doen.

Energie-Nederland licht toe: de reden dat wij die tien dagen niet willen, is omdat wij er het liefst zo'n CSC-achtige vergoeding in willen hebben. Het voorstel is nu dat CBC-ask wordt vergoed en afgeregeld en ook niet zo hard als van tevoren mogelijk was gebeurd.

Holland Solar geeft aan dat er heel veel andere parallelspreken lopen op dezelfde discussie en de toepassing van de discussie. In de overleggen bleek bijvoorbeeld dat TenneT een andere interpretatie heeft van hoe de regeling moet worden toegepast, ook over de tien dagen aanzegging en over of het altijd in overleg moet dan veel regionale netbeheerders.

Als het gaat komen tot een regeling waar de ACM zijn stempel op zet dan is het van belang dat er een eenduidige uitvoeringsmethodiek komt en dat die ook eenduidig gecommuniceerd wordt.

De **voorzitter** bedankt Holland Solar voor de inbreng van de standpunten. Ze checkt of Holland Solar nog schriftelijke inbreng zal sturen. Dat is niet het geval.

Holland Solar heeft een actieve rol gespeeld in het proces en steunt de opmerkingen die Energie-Nederland heeft gemaakt.

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 17 van 23

VEMW heeft een verzoek over de vorm van de codewijzigingsvoorstellen. VEMW zou het fijn vinden als bij dit voorstel en voortaan überhaupt in het vervolg als het gaat over boetes, vergoedingen e.d. er altijd rekenvoorbeelden worden opgenomen.

De **voorzitter** vraagt waarom dat ditmaal niet gebeurd is.

De **gezamenlijke systeembeheerders** geven aan dat er in de werkgroep best wel wat 'ex-celletjes' uitgewisseld zijn met rekenvoorbeelden.

Energie-Nederland geeft richting VEMW aan dat het het makkelijkst is om de Europese verordening 13.7, waarnaar verwezen wordt, te checken.

De **voorzitter** vraagt of VEMW het rekenvoorbeeld gewoon ter verduidelijking wil, of ter ondersteuning van een bepaald standpunt.

VEMW licht toe dat het puur ter verduidelijking is. Uiteindelijk is het aan de leden van VEMW om de kosten te betalen. Inzicht in wat het zou kunnen betekenen zou daarom erg fijn zijn.

De **gezamenlijke systeembeheerders** geven aan dat je deze regeling alleen maar met voorbeelden kunt illustreren, als eerst de aannahme wordt gedaan of het een zonnige of windige dag was, of het een zonnepark of een windpark betreft, et cetera.

Energie-Nederland geeft aan dat de formule die in 13.7 staat opgenomen had kunnen worden.

VEMW antwoordt dat het niet per se een rekenvoorbeeld hoeft te zijn. Het kan inderdaad ook een formule zijn.

De **voorzitter** concludeert dat de boodschap van VEMW kristalhelder is. Ze vraagt VEMW te checken of het juist verwoord staat in de notulen.

De **secretaris** heeft nog een opmerking over de implementatiedatum. Er staat nu: een jaar nadat het besluit genomen is, moeten de netbeheerders dit doen. Op basis van de nieuwste informatie kan er gewoon gezegd worden dat de implementatiedatum in het voorstel dat naar ACM gaat zal worden: 'zo snel mogelijk'.

De **voorzitter** vraagt of dat dan ook in het codevoorstel komt te staan.

De **secretaris** antwoordt dat dat inderdaad het geval is.

ESNL ondersteunt het punt van VEMW dat een kwalitatieve en bij voorkeur ook kwantitatieve onderbouwing van voorstellen heel wenselijk is om ze goed uit te kunnen leggen aan de leden en ze goed te kunnen beoordelen.

Energie-Nederland wil nog graag opmerken dat het eerlijk en efficiënt is als vergoed wordt wat er aan schade is geleden, in plaats van dat er risico's worden ingeprijsd door de leden van Energie-Nederland.

Bijlage 2 – relevant deel van het verslag van het GEN van 13 mei 2026**Kenmerk**

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 18 van 23

De **voorzitter** concludeert dat het codewijzigingsvoorstel doorgestuurd zal worden naar ACM, inclusief de bijlagen, waaronder bijlage 3 met de zienswijze van Energie-Nederland, de stukken die nog gaan komen en de geaccordeerde notulen.

Ze bedankt alle betrokkenen voor hun jarenlange tomeloze inzet.

Ze schorst de vergadering voor een korte pauze.

(.....)

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 19 van 23

Schriftelijke inbreng iGEN 31 maart over concept codewijziging ‘vergoeding onderhoud bij n-1 vrijstelling productie’.

Aanleiding

Met de AMvB heeft de wetgever ruimte geboden voor afwijking van de N-1-verplichting voor productie-eenheden, met als doel om op korte termijn ruimte vrij te maken in het net in gebieden die te kampen hebben met schaarste vanwege de snelle opkomst van duurzame opwek.

Het doel van deze wettelijke mogelijkheid is het realiseren van het finale energiesysteem tegen de laagste maatschappelijke kosten, waarbij netinvesteringen optimaal benut worden en er zoveel mogelijk (duurzame) opwek kan worden aangesloten. De netbeheerders kunnen de afweging maken om producenten N-1 of N-0 aan te sluiten, de producenten hebben hierin niet de keuze.

Daarmee concludeert de ACM¹ dat de regeling in de AMvB tot doel heeft om de voordelen ten goede te laten komen aan de hele maatschappij. Dit rechtvaardigt vervolgens volgens de ACM ook dat de daaruit voortvloeiende kosten eveneens bij de maatschappij terecht dienen te komen, en niet bij de individuele producenten die op deze kosten geen invloed kunnen uitoefenen, aangezien zij niet kunnen kiezen voor transport met of transport zonder enkelvoudige storingsreserve.

Afspraken over compensatie bij gepland onderhoud N-0 aangeslotenen

De afgelopen periode zijn er constructieve gesprekken tussen systeembeheerders en representatieve organisaties gevoerd over de kostencompensatie bij gepland onderhoud. In het codewijzigingsvoorstel staan veel goede punten die zorgen voor een gelijk speelveld tussen de producenten die op de vluchtstrook worden aangesloten, en degene die N-1 aangesloten worden. Over één punt is tijdens de voorbereidende gesprekken in aanloop naar

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-13339.html#d17e379>

Bijlage 3 – onderbouwing van alternatieve regeling zonder vergoedingsvrije dagen

Kenmerk

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 20 van 23

het codewijzigingsvoorstel geen overeenstemming bereikt, dat is de vergoedingsvrije periode. Systeembeheerders stellen een vergoedingsvrije periode voor, waarin in normale gevallen de reguliere, periodieke onderhoudswerkzaamheden zouden kunnen worden uitgevoerd.

Vergoedingsvrije periode verstoort gelijk speelveld en afweging tussen wel of niet redundant aansluiten

Energie-Nederland is van mening dat er voor geplande onderhoudswerkzaamheden géén vergoedingsvrije periode van toepassing zou moeten zijn. Graag geven wij hierbij een verdere onderbouwing:

- Systeembeheerders hebben met de AMvB de wettelijke bevoegdheid gekregen om naar eigen inzicht invoerders redundant of niet-redundant aan te sluiten. Invoerders hebben hier geen invloed op en zouden dus ook geen nadelige gevolgen moeten ondervinden van het op de vluchtstrook aangesloten worden. De inkomstenderving die als gevolg van niet-redundante aansluiting veroorzaakt wordt moet daarom niet voor rekening van de individuele producten komen, maar worden gesocialiseerd.
- Het komt voor dat invoerders die in eerste instantie redundant zijn aangesloten, naar inzicht van de systeembeheerder worden omgezet naar een niet-redundante aansluiting. In het geval van een vergoedingsvrije periode zou er in dergelijke gevallen sprake zijn van een verslechtering van de aansluitvoorwaarden (er kan namelijk tijdens onderhoud niet of verminderd ingevoerd worden), zonder dat daarin enige inspraak mogelijk is.
- Het weglaten van een vergoedingsvrije periode zorgt er daardoor voor dat de systeembeheerder een zuivere afweging maakt op basis van de maatschappelijke kosten en criteria van systeemveiligheid wanneer deze besluit om invoerders redundant of niet-redundant aan te sluiten.

Bijlage 3 – onderbouwing van alternatieve regeling zonder vergoedingsvrije dagen**Kenmerk**

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 21 van 23

- De noodzaak voor het afschakelen van niet-redundant aangesloten invoeders bij gepland onderhoud ontstaat door een knelpunt in de transportcapaciteit tijdens dit onderhoud. In feite is er in dergelijke situaties dus sprake van congestie. Energie-Nederland is daarom van mening dat er in deze situaties congestiemanagement zou moeten worden toegepast, waarbij partijen door middel van een vergoede capaciteitsbeperking terug- of afgeschakeld worden.

Kenmerk
BR-2023-2028

Datum
10 juni 2026

Pagina 22 van 23

Reactie

Op voorstel onderhoudsvergoeding bij N-1-vrijstelling productie (BR-2023-2028)

Arnhem, 20 mei 2026

Beste voorzitter van het GEN,

Bij deze ontvangt u zoals toegezegd de schriftelijke versie van onze reactie op het voorstel onderhoudsvergoeding bij N-1-vrijstelling productie met kenmerk BR-2023-2028.

Energy Storage NL pleit voor gelijke behandeling van alle ~~invoeders~~ en is tegen voorstel in de huidige vorm. In de huidige vorm schaden de nieuwe regels de business case van energieopslag onevenredig.

Laten we voorop te stellen dat netcongestie ons allemaal dwingt om te roeien met de riemen die we hebben en dat de overheid de ruimte voor hogere risicobereidheid heeft gezorgd in het netbeheer zodat er meer mogelijk is. Hierdoor zijn daadwerkelijk veel meer ~~invoeders~~ aangesloten, een succes! Met dit voorstel worden de spelregels achteraf veranderd en wordt dit succes besmet.

Dit voorstel is discriminerend naar ~~invoeders~~ die later zijn aangesloten dan andere ~~invoeders~~. Daarbij maakt de netbeheerder onderscheid tussen hen die gevraagd of ongevraagd niet-redundant zijn aangesloten. Alle ~~invoeders~~ moeten gelijke rechten hebben onafhankelijk van hoe netbeheerders hun wettelijke verplichting om transport aan te bieden invullen.

- Niet-redundant aangesloten klanten betalen al met een groter risico op storing en uitval.
- Het is oneerlijk om deze klanten, via gemiste inkomsten, te laten betalen voor hun bereidheid om niet-redundant aangesloten te worden.
- Wanneer de netbeheerder geen transport kan aanbieden, om welke reden dan ook, is compensatie op zijn plaats.

Onze leden zijn uniek in dat ze soms een maand aan inkomsten verkrijgen op een enkele dag en voor een kwartaal aan inkomsten in een enkele week. Onze leden hebben periodiek tijd nodig voor onderhoud aan hun installaties. Omdat opslag modulair is opgebouwd is het meeste onderhoud mogelijk zonder gehele onderbrekingen en verloopt het meeste onderhoud ongemerkt. 10 dagen per 4 jaar is een ruime tijd voor onderhoud, meer dan onze leden nodig hebben. Daarbij maakt de zichtstermijn van 10 dagen het onmogelijk om onderhoud van de installaties af te stemmen op de onderbrekingen van de netbeheerder terwijl er bovendien uitzonderlijk hoge verloren inkomsten mee gemoeid kunnen zijn.

Bijlage 4 – schriftelijke inbreng van ESNL**Kenmerk**

BR-2023-2028

Datum

10 juni 2026

Pagina 23 van 23

Dit in acht nemende geven wij de volgende alternatieven voor invulling van het voorstel:

Optie 1, borging van gelijke rechten en compensatie bij uitval. Alle vormen van uitval, gepland of ongepland, en bij alle aansluitingsvormen, redundant en niet-redundant, komen in aanmerking voor compensatie. Zo is ook de prikkel behouden voor de netbeheerder om onderhoud zo snel mogelijk af te ronden. Wij sluiten aan bij de tijdens het GEN genoemde optie om dit markt gebaseerd te doen.

Optie 2, in lijn met het wijzigingsvoorstel: Vergoedingsvrijonderhoud is mogelijk mits afgestemd tussen netbeheerder en opslagsysteembeheerders en beperkt wordt tot 2 dagen per jaar. Een langere aaneengesloten periode is onwenselijk omdat hierdoor de kans op mislopen van significante inkomsten te snel stijgt. Een belangrijke voorwaarde voor deze bereidheid is dat de zichtstermijn moet worden verruimd naar 12 maanden zodat onze leden periodiek onderhoud tijdig kunnen afstemmen op de onderbreking van de aansluiting.

ESNL heeft de voorkeur voor de eerste optie en gaat graag in gesprek om beide opties toe te lichten en verder uit te werken.